

Handleiding

Zet sport op de lokale politieke agenda

#wewinnenveelmetsport

Deze handleiding is bedoeld voor alle sportclubs in Nederland. Met de term sportclub worden zowel sportverenigingen als sportondernemingen bedoeld.

Stappenplan voor de Sportcampagne

1. Zet sport op de lokale politieke agenda
2. Belangrijke gespreksonderwerpen voor de Sportcampagne
3. Voer het gesprek met de juiste lokale politici
4. Houd sport op de lokale politieke agenda

Zet sport op de lokale politieke agenda

Stap 1: Politiek op gemeentelijk niveau en sport – hoe hangt dat samen, en welke kansen zijn er voor jou als sportaanbieder

Als bestuurder of ondernemer in de sport heb je vaak meer met politiek dan gedacht. Mogelijk heb je daar al mee te maken gehad via de lokale Sportakkoorden die inmiddels in bijna alle gemeenten zijn gesloten. Meer concreet gaat de gemeente vaak over de bestemming, de vergunning of investeringen van of in sportaccommodaties. Je hebt bijvoorbeeld nieuwbouwplannen of wil zonnepanelen op het dak.

De gemeente gaat vaak ook over vrijwilligersbeleid. Misschien ben je hard op zoek naar vrijwilligers Of wil je jouw vrijwilligers graag een opleiding bieden. En als je een mooi project hebt om meer jongeren te laten sporten of ouderen in beweging te laten komen dan kan dat heel interessant zijn voor de gemeente. Jij doet mooie dingen, waarvan veel mensen binnen de lokale samenleving profijt hebben. Juist dan wil de gemeente de helpende hand uitsteken, dus pak die kans!

Een keer in de vier jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Op 16 maart 2022 is het weer zover en wordt een nieuwe gemeenteraad gekozen. Lokaal werkt het net zoals landelijk. Na de verkiezingen gaat de grootste partij kijken met welke andere partijen zij een meerderheidscoalitie kan vormen. De coalitie bepaalt op hoofdlijnen het beleid voor de komende vier jaar. Ook het sportbeleid. Daar gaan de wethouders vervolgens mee aan de slag.

De verkiezingsprogramma's voor de aankomende gemeenteraadsverkiezingen zijn al klaar. Deze verkiezingsprogramma's vormen de leidraad voor de afspraken die partijen maken met de nieuwe coalitie en wat politici op de agenda zetten in de gemeenteraad. In de programma's schrijven alle politieke partijen hun wensen op. Ook de wensen op het gebied van sport.

Het is nu dus het moment om als sportclub met de politiek in gesprek te gaan. Als je je afvraagt of de politiek daar op zit te wachten, dan is het antwoord: ja, ze hebben zeker interesse in sport! Als sportclub doe je uit jezelf al heel veel dingen die de gemeenteraad belangrijk vindt. Je stelt mensen in staat om te sporten. Dat is leuk, goed voor de gezondheid en maakt dat mensen elkaar ontmoeten. Waarschijnlijk doe jij nog veel meer! Voor specifieke doelgroepen of samen met andere sportclubs of de (basis)school. Als er problemen of wensen zijn waar jij binnen jouw sportclub tegenaan loopt, dan hebben jij en de lokale politiek samen iets om over te praten.

Belangrijke gespreksonderwerpen voor de Sportcampagne

Stap 2: Je denkt dat jij en de politiek elkaar wel wat te vertellen hebben. Hoe bepaal je wat de juiste gespreksonderwerpen zijn, en hoe kun je deze op de beste manier overbrengen?

Als sportclub sta je voor een aantal uitdagingen. Een tekort aan vrijwilligers, een accommodatie die niet voldoet aan de wensen van je bezoekers, beleid of wetgeving die het moeilijk maakt om evenementen te organiseren. Dat is vervelend, maar realiseer je dat jij als sportclub niet de enige bent die hier tegenaan loopt. Dat biedt wederom kansen. Bezuinigt jouw gemeente bijvoorbeeld op sport? Dan zou je met alle sportclubs samen kunnen optrekken. Je kunt er ook voor kiezen om zelfstandig het gesprek aan te gaan met politici. Heb jij bijvoorbeeld ideeën voor het organiseren van een sportevenement of wil je je kunstgrasveld vervangen of een nieuwe sporthal bouwen? Dan kan je prima zelf in gesprek gaan.

Maar let wel, niet alleen de sportclub heeft uitdagingen. De gemeente heeft die ook. De gemeente is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor een groot deel van de zorg. Zij wil goede zorg leveren voor mensen die dat nodig hebben maar wil tegelijkertijd ook voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan mensen met overgewicht. Door een verandering in leefstijl met gezonde voeding en bewegen kan worden voorkomen dat mensen diabetes krijgen. Jij hebt als sportclub het sportaanbod en kunt de gemeente helpen haar probleem op te lossen. Op de volgende pagina's vind je een aantal voorbeelden waarin sportclubs en gemeenten elkaar kunnen vinden op basis van hun uitdagingen. Verplaats je bij de voorbereiding ook in de problemen en wensen van de politiek. Dan realiseer je een win-win-situatie.

Uitdaging 1

Uitdaging sportclub – teruglopend ledenaantal

Je hebt de afgelopen jaren het ledenaantal zien teruglopen. Je wilt graag nieuwe doelgroepen aanspreken en wilt daarvoor wel iets toevoegen aan het aanbod. Misschien wil je iets aanbieden voor ouderen, statushouders, mensen met een beperking of chronische aandoening. Dat doet wel een extra beroep op jouw medewerkers en/of vrijwilligers om deze groepen goed te begeleiden. Je hebt de stap daarom nog niet gezet.

Uitdaging gemeente – iedereen doet mee

De gemeente wil graag dat alle mensen mee kunnen doen. Er zijn kinderen in armoede die niet mee kunnen doen omdat er geen geld is voor de sportclub, ouderen die zich eenzaam voelen of mensen met een beperking die graag willen maar door een gebrek aan toegankelijke accommodaties niet volledig kunnen participeren. Of denk aan mensen met een chronische aandoening die eerst in een aangepast programma op een veilige en verantwoorde manier leren bewegen.

Gezamenlijk belang

De gemeente zoekt een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en mee kunnen doen. Jij bent een sportclub met een groot clubgevoel waar iedereen welkom is. Je kunt met de gemeente afspreken dat je voor kinderen in armoede samen met het Jeugdfonds Sport & Cultuur een aanbod wilt doen, of voor ouderen een nieuw aanbod inricht en samen met de gemeente kijkt hoe de accommodatie zo kan worden aangepast dat die voor mensen met een beperking ook goed te bereiken is.

Vertaling naar het verkiezingsprogramma

De politieke partij kan opschrijven dat ze participatie belangrijk vindt en sport bij uitstek het middel is om mee te kunnen doen en dat ze clubs wil helpen nieuwe doelgroepen te bereiken.

Uitdaging 2 (niet voor sportondernemingen)

Uitdaging sportvereniging – behoefte aan kennis en expertise

Het wordt voor vrijwilligers bij de sportvereniging en de sportvereniging zelf steeds lastiger om te voldoen aan de hogere eisen die leden en de gemeente stellen. Het is een uitdaging voor de vrijwilligers en de club om ook in de toekomst goed te blijven functioneren. Het werk komt daardoor steeds vaker neer op de schouders van een klein groepje mensen en soms ontbreekt bepaalde expertise.

Uitdaging gemeente – professionele sportomgeving

Het is de ambitie van de gemeente om de lokale sportvereniging toekomstbestendig te maken. Ze wil dat bestuurders, medewerkers en vrijwilligers over voldoende kennis en vaardigheden bezitten om bij te dragen aan maatschappelijke thema's en sport als doel. Op deze manier kan de sportvereniging breed worden ingezet in de gemeente.

Gezamenlijk belang

De sportvereniging wil kunnen voldoen aan de hogere eisen die de samenleving stelt, de gemeente wil de sportvereniging breder inzetten. Als medewerkers of vrijwilligers hiervoor training of begeleiding nodig hebben, kun je de gemeente vragen jou als club daarin te ondersteunen. Bijvoorbeeld door de aanwezigheid van een professional of een financiële bijdrage.

Vertaling naar het verkiezingsprogramma

De politieke partij kan opschrijven dat ze sportclubs als middel breder wil inzetten bij bepaalde maatschappelijke thema's. Hierbij willen ze sportclubs financieel steunen.

Uitdaging 3

Uitdaging sportclub – kwaliteit accommodatie is niet toereikend

De accommodatie voldoet niet meer volledig aan de wensen van de gebruikers. De voorzieningen zijn verouderd. De gemeente heeft de afgelopen jaren geen financiële ruimte gehad om te investeren in de verenigingsaccommodatie. Als sportvereniging voorzie je wel in een behoefte in een wijk, dorp of stad omdat er veel mensen met plezier sporten en de sportdeelname op de plek waar je zit, laag is.

Uitdaging gemeente – meer mensen aan het sporten en bewegen krijgen

De gemeente wil graag dat meer mensen gaan sporten en bewegen. De gemeente neemt dat op in haar beleid. Maar het opschrijven maakt nog niet dat meer mensen dan ook echt gaan sporten. De gemeente heeft sportclubs nodig met een goede accommodatie, goed kader en een goed aanbod om de ambities waar te maken.

Gezamenlijk belang

Jij wilt graag een aantrekkelijke accommodatie zodat je bestaande en nieuwe leden of klanten aan je kunt binden. De gemeente wil graag dat er meer mensen gaan sporten in jouw gemeente of wijk. Laat zien dat als de gemeente de investering doet, jij meer mensen naar de club kunt trekken. Dat heeft een positieve invloed op gezondheid.

Vertaling naar het verkiezingsprogramma

De politieke partij kan opschrijven dat ze wil investeren in sportaccommodaties in wijk x om daar de sportdeelname te verhogen in samenwerking met de sportclubs.

Uitdaging 4

Uitdaging sportclub – de energierekening omlaag brengen

Een groot deel van de vaste lasten gaat op aan energie. Je wilt de energierekening graag omlaag brengen en denkt aan het plaatsen van zonnepanelen op het dak of het vervangen van bestaande lampen door ledverlichting. De kosten voor de investeringen zijn hoog en met eigen geld kun je de investeringen niet financieren.

Uitdaging gemeente – verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed

De overheid (het Rijk, provincie en gemeenten) zet in op CO2 reductie. Dat is afgesproken in het nationale Energieakkoord. Het blijkt in de praktijk voor gemeenten lastig om de klimaatdoelstellingen te halen.

Gezamenlijk belang

Jij wilt de energierekening omlaag brengen. De gemeente wil de CO2 reductie verminderen. Dat kan door te helpen jouw accommodatie te verduurzamen. Of nog mooier, door alle accommodaties in de gemeente te verduurzamen. Je hebt als club ook nog eens het voordeel dat heel veel mensen daar wekelijks zijn. Als zij een duurzame club zien kan dat mensen inspireren om zelf ook met duurzaamheid aan de slag te gaan.

Vertaling naar het verkiezingsprogramma

De politieke partij kan opschrijven dat ze alle sportaccommodaties wil verduurzamen en daarvoor een subsidieregeling opstelt.

Voer het gesprek met de juiste lokale politici

Stap 3: je hebt jouw wensenlijstje klaar met oplossingen voor jouw problemen en die van de gemeente. Met wie kun je nu het beste gaan praten? En waar vind je die lokale politici eigenlijk?

Politieke partijen hebben vaak de verenigingsstructuur. De leden bepalen op de algemene ledenvergadering de koers en het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van die koers. Ongeveer een jaar voor de verkiezingen gaat de verkiezingsprogrammacommissie aan de slag om het programma te schrijven. De meeste politieke partijen hebben ook raadsleden die nu al actief en benaderbaar zijn. Vaak hebben partijen een woordvoerder sport.

Via de website van lokale politieke partijen vind je de juiste personen om in gesprek te gaan over het verkiezingsprogramma. Je kunt via de website ook de voorzitter van de partij of zittende gemeenteraadsleden benaderen. Op de site van de politieke partij vind je de portefeuilles terug. Als je geen warme contacten hebt met een politieke partij kan je ook overwegen om contact op te nemen met het algemene telefoonnummer of mailadres van een lokale politieke partij.

Gemeenteraadsleden zitten in de raad om bewoners op een goede manier te vertegenwoordigen. Ze zijn afhankelijk van de input van bewoners om politiek te bedrijven. Ze willen dus graag met je in gesprek! Wees niet te bescheiden en bel de voorzitter, fractievoorzitter of woordvoerder sport en zeg dat je een afspraak wilt maken. Ze verwijzen je dan óf wel door naar de verkiezingsprogrammacommissie óf ze willen zelf met je in gesprek. In het uitzonderlijke geval dat de politieke partij niet met je wil spreken probeer je gewoon de volgende partij.

Er kunnen best veel politieke partijen in de gemeenteraad zitten. Je kunt ervoor kiezen niet alle partijen te benaderen en je te richten op de partijen waarvan jij denkt dat ze iets met sport hebben of veel invloed hebben in jouw gemeente. Mocht je een gezamenlijke agenda hebben met andere sportclubs dan kun je de taken verdelen.

Voor de afspraak wil je goed voorbereid overkomen. Je hebt dus je wensenlijstje paraat, maar weet ook hoe je moet inhaken op de belangen van de gemeente. Je kunt in het gesprek vragen wat de politieke partij zelf in gedachten heeft op het gebied van sport. Misschien passen jouw wensen daar wel heel goed in. Je kunt ook vragen of de politieke partij je laat weten wat ze met jouw input doen. De partijen moeten op hun vergadering in oktober of november het verkiezingsprogramma vaststellen. Het moet (ruim) van tevoren worden aangeboden aan de leden. Dus zorg dat je ook ruim op tijd het gesprek aangaat met de kandidaat gemeenteraadsleden.

Hoe breng en houd je sport onder de aandacht?

Stap 4: je hebt het gesprek gevoerd en wilt graag in gesprek blijven met de politiek

Als de leden het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst hebben vastgesteld aan het einde van het jaar start de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. In de campagne benadrukken politieke partijen wat ze belangrijk vinden. Dat doen ze door een debat te voeren over het onderwerp, door op werkbezoek te gaan of door de media te zoeken met leuke nieuwe plannen. Een politicus kan gekozen worden met voorkeursstemmen. Ze zullen dus allemaal hun best doen om zoveel mogelijk kiezers te bereiken.

Kiezers bevinden zich ook op jouw club. De meeste politici vinden sport en bewegen een leuk onderwerp omdat het veel mensen raakt, een belangrijke bijdrage kan leveren aan de samenleving en vaak niet controversieel is. Als je als politicus iets kunt doen voor een sportclub dan weet je dat daar leden zijn die in potentie op jou kunnen stemmen. Een uitgelezen kans voor menig (aspirant) politicus. Jij weet inmiddels welke politieke partij het meeste wil doen voor de sport. Nodig die partij uit en kijk samen hoe je een leuke activiteit kunt organiseren. Je kunt ook met de sport gezamenlijk iets doen in jouw gemeente. Het Sportcampagneteam NL ontwikkelt een Toolkit die vanaf november beschikbaar is op de website (www.sportcampagne.nl) met praktische handvatten, hulpmiddelen, stellingen voor debatten, filmpjes die je kunt laten zien tijdens een werkbezoek etc. En niets mooiers voor de politicus dan een actiefoto in de krant van het bezoek aan de club.

NOC*NSF probeert in zoveel mogelijk gemeenten sportclubs aan te zetten met politici in gesprek te gaan. Kijk in november op de site www.sportcampagne.nl om te zien hoe je kunt bijdragen in jouw gemeente.

De contacten die je met de politiek hebt gelegd kunnen heel nuttig zijn. Als er wordt onderhandeld voor een nieuw college kun je jouw input nog eens sturen naar de onderhandelende partijen. Stel dat de politicus die jij hebt gesproken wordt gekozen in de gemeenteraad, is dat aanleiding om nog eens terug te komen op wat jullie samen hebben afgesproken. Als er nieuw sportbeleid wordt gemaakt dan kun je weer contact zoeken met de politici. Het is altijd handig om gemeenteraadsleden in je netwerk te hebben zodat je ze kunt benaderen als zich een probleem of een kans voordoet.

Na de verkiezingen gaan de partijen formeren en maken ze afspraken voor de komende jaren in een coalitieakkoord. Je weet nooit precies wat er van alle wensen uit de verkiezingsprogramma's overblijft in zo'n akkoord. Het helpt dus als sport in zoveel mogelijk programma's terugkomt. Je kunt op het moment dat politiek partijen gaan onderhandelen jouw input nog een keer onder de aandacht brengen.

Vergeet niet: sport is een geweldig onderwerp waar de politiek graag iets voor doet. Dus speel er op in en maak er iets moois van! Veel succes met het benaderen van de politici.

De Sportcampagne 2022 wordt georganiseerd door het Sportcampagneteam NL, een samenwerking van Sportkracht12, NOC*NSF, sportbonden, Platform Ondernemende Sportaanbieders, Vereniging Sport en Gemeenten en met medewerking van Kenniscentrum Sport en Bewegen en het Mulier Instituut

Vereniging Sport en Gemeenten

